

คำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในพระราชหัตถเลขาส่วนพระองค์
ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว*
English loanwords perceived in King Chulalongkorn's Letters

พรรณวษา ใจจู¹ / สุภาพร คงศิริรัตน์²
Phanwasa Chaichu¹ / Supaporn Khongsirirat²

^{1,2}สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

^{1,2}Thai language program, Faculty of Humanities, Naresuan University
Phitsanulok 65000, Thailand

Corresponding author. Email: panwasa.jaiju38@gmail.com

Abstract

This research article aimed to study English loanword strategies perceived in King Chulalongkorn's letters to Queen Sri Bajarindra during His Majesty's first visit to Europe in A.D. 1897. The findings revealed the total of 363 English loanwords categorized as 221 loanwords by transcription (60.88 %), 124 loanwords by translation (34.16 %), 8 loanwords by the combination of translation and transcription (2.20 %), 3 loanwords by syllable deletion (0.83 %), and 7 loanwords by compounding (1.93 %). The instances of each category of loanwords could reflect the English loanword strategies used in the Thai language during the reign of King Chulalongkorn.

Keywords: letters, English loanwords, King Chulalongkorn

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการยืมคำภาษาอังกฤษที่ปรากฏในพระราชหัตถเลขาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ เมื่อครั้งเสด็จประพาสยุโรปครั้งที่ 1 เมื่อปี พ.ศ. 2440 ผลการศึกษาพบคำยืมภาษาอังกฤษทั้งหมดจำนวน 363 คำ จำแนกได้เป็นการยืมแบบทับศัพท์ 221 คำ คิดเป็นร้อยละ 60.88 การยืมแบบแปลศัพท์ 124 คำ คิดเป็นร้อยละ 34.16 การยืมแบบแปลปนทับศัพท์ 8 คำ คิดเป็นร้อยละ 2.20 การยืมแบบตัดพยางค์ 3 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.83 และการประสมคำ 7 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.93 จำนวนคำศัพท์ที่ยืมมาแต่ละประเภทสะท้อนให้เห็นถึงกลวิธีในการยืมคำภาษาอังกฤษเข้ามาใช้ในภาษาไทยช่วงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

คำสำคัญ: พระราชหัตถเลขา, คำยืมภาษาอังกฤษ, พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

บทนำ

การยืมคำ คือ การที่ภาษาหนึ่งนำเอาคำหรือลักษณะทางภาษาของอีกภาษาหนึ่งไปใช้ในภาษาของตน ภาษาที่ถูกยืมมามักจะถูกเปลี่ยนแปลงรูปคำ เสียง และ ความหมาย ในภาษาใหม่ เพื่อความสะดวกในการออกเสียง และเป็นไปตามลักษณะสำคัญในภาษาของผู้ยืม (Kingkham, 2007: 9) คำยืมภาษาต่างประเทศที่ปรากฏอยู่ในภาษาไทยนั้นมีอยู่เป็นจำนวนมากเป็นผลมาจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี อย่างไรก็ตามคำยืมมิได้เพิ่งเริ่มปรากฏขึ้นในปัจจุบัน แต่คนไทยได้นำคำยืมมาใช้ตั้งแต่อดีตแล้ว ด้วยอิทธิพลของการค้า การศึกษา วรรณกรรมและวิทยาการต่างๆ รวมไปถึง ความสัมพันธ์ทางด้านวัฒนธรรมประเพณี และการทูต (Naksakul, 1979: 153 cited in Piamngam, 2001: 204)

ในบรรดาคำยืมทั้งหลาย คำยืมภาษาอังกฤษนับว่าเป็นอีกหนึ่งภาษาที่มีการยืมเข้ามาใช้ในภาษาไทย และมีความสำคัญไม่น้อยกว่าคำยืมภาษาอื่น ๆ เพราะในปัจจุบันคำยืมภาษาอังกฤษนั้นถูกยืมมาใช้มากขึ้น เนื่องจากคนไทยสนใจรับวัฒนธรรมตะวันตก การติดต่อสื่อสารกันที่ง่ายและรวดเร็วมากขึ้น รวมไปถึงเทคโนโลยีวิทยาการใหม่ ๆ ที่รับมาจากทางตะวันตก

คำยืมภาษาอังกฤษได้เข้ามาในภาษาไทยเป็นเวลานานแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์เสด็จประพาสยุโรปถึง 2 ครั้ง โดยในครั้งแรกได้มีพระราชหัตถเลขาพระราชทานสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ จำนวนทั้งหมด 62 ฉบับ ทรงเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้เสด็จประพาส โดยเนื้อความที่ได้ทรงเล่าพระราชทานนั้นปรากฏคำยืมภาษาอังกฤษ เป็นจำนวนมาก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“...ความเอื้อเฟื้อของกัปตันแลออฟฟิเชอร์นั้นมากเสียจริงๆ...”

“...กินข้าวเย็นวันนั้นบาดดาฟ้า แต่งอีฟวนิ่งแจ็กเก็ต...” (King Rama V, 1920: 1)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่ามีการยืมคำภาษาอังกฤษเข้ามาใช้ปะปนในภาษาไทยโดยมีทั้งวิธีการยืมแบบทับศัพท์ เช่น กัปตัน (Captain) ออฟฟิเชอร์ (Officer) และ อีฟวนิ่งแจ็กเก็ต (Evening Jacket) การยืมโดยการแปลศัพท์ เช่น ดาดฟ้า ยืมมาจากคำว่า deck เป็นต้น

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงใช้คำภาษาต่างประเทศปนกับภาษาไทยเป็นจำนวนมากในพระราชหัตถเลขาทั้ง 62 ฉบับ ประกอบกับเป็นการเสด็จประพาสยุโรปครั้งแรกเพื่อศึกษาประเทศที่เป็นต้นฉบับของความศิวิไลซ์ การเสด็จในครั้งนี้จึงเปรียบเสมือนการเปิดโลกทัศน์ของประเทศไทยด้วยเช่นกัน การที่พระองค์ทรงประสบพบเห็นสิ่งใหม่ๆ และได้ทรงบันทึกลงในพระราชหัตถเลขา ทำให้พระราชหัตถเลขาของพระองค์มีความน่าสนใจทั้งด้านเนื้อหาและด้านภาษาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านภาษาที่มีการนำคำยืมภาษาอังกฤษมาใช้ในภาษาไทยเป็นจำนวนมาก ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษากลวิธีการยืมคำภาษาอังกฤษที่ปรากฏในพระราชหัตถเลขาของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่าคำยืมภาษาอังกฤษในรัชสมัยของพระองค์นั้นมีวิธีการยืมคำมาใช้อย่างไร

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษากลวิธีการยืมคำภาษาอังกฤษที่ปรากฏในพระราชหัตถเลขาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องใน 2 ประเด็น ได้แก่ (1) ความหมายของ

คำยืมและสาเหตุของการยืมคำภาษาต่างประเทศมาใช้ในภาษาไทย (2) เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการยืมคำภาษาอังกฤษมาใช้ในภาษาไทยสรุปได้ดังนี้

1. ความหมายของคำยืมและสาเหตุของการยืมคำภาษาต่างประเทศมาใช้ในภาษาไทย

การยืมคำต่างประเทศเข้ามาใช้ในภาษาไทย มีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย ทำให้ในปัจจุบันภาษาไทยมีคำยืมจากภาษาอื่นเข้ามาใช้อยู่เป็นจำนวนมาก แสดงให้เห็นถึงการรับวัฒนธรรมจากต่างชาติเข้ามาผ่านคำยืมภาษาต่างประเทศ

Kingkham (2007:9) กล่าวว่า การยืมคำ คือ การนำคำหรือลักษณะทางภาษาของอีกภาษาหนึ่งไปใช้ในภาษาของตน ภาษาที่ถูกยืมมามักจะถูกเปลี่ยนแปลงรูปคำ เสียง และ ความหมายในภาษาไทยใหม่ เพื่อความสะดวกในการออกเสียง และเพื่อให้เป็นไปตามตามลักษณะสำคัญของภาษาของผู้ยืมส่วน Saengjan (2011:6) ได้สรุปความหมายของคำยืมว่า คำยืม หมายถึง การนำคำต่างประเทศมาใช้ในภาษาไทยโดยวิธีการทับศัพท์ แปรคำ และบัญญัติคำ เพื่อสะดวกในการสื่อความหมายกัน

นอกจากนี้ Bloomfield (1933:444 cited in Piamngam, 2001:41) ได้กล่าวถึงการยืมและสาเหตุของการยืมคำว่า การยืมคำเป็นกลไกและกระบวนการที่สำคัญอย่างหนึ่งทางภาษาเป็นการรับเอาลักษณะหรือคุณสมบัติบางประการของภาษาอื่นมาไว้ในภาษาของตนการยืมคำทำให้ภาษาเกิดการเปลี่ยนแปลงนอกเหนือไปจากสาเหตุอื่น ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา การประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ สภพสังคม การเมืองและการติดต่อค้าขาย หรืออาจกล่าวว่าการยืมคำเป็นการนำเอาคำจากภาษาหนึ่งเข้าไปใช้ในภาษาของตน แต่ละภาษาจะมีภาษาต่างประเทศเข้าไปปะปนทุกภาษามากน้อยแตกต่างกันไป ซึ่งแสดงให้เห็นความเจริญและความเสื่อมของภาษา และยังคงสอดคล้องกับที่ Naksakul (1979:153 อ้างใน Piamngam, 2011:204) ที่กล่าวถึงสาเหตุหนึ่งที่ภาษาไทยยืมคำภาษาอังกฤษมาใช้ว่า มาจากปัจจัยต่างๆ เช่น การที่คนไทยไปศึกษาที่ยุโรปและอเมริกานำคำภาษาอังกฤษมาใช้ในภาษาไทย ความรวดเร็วในการสื่อสาร (โลกาภิวัตน์) และการเดินทางระหว่างต่างประเทศกับประเทศไทยการขยายตัวของอุตสาหกรรมและการค้าโลก ดังนั้นสรุปได้ว่า คำยืม คือ คำต่างประเทศที่รับเข้ามาใช้ในภาษาไทย โดยวิธีการต่าง ๆ ส่วนสาเหตุของการยืมคำภาษาอื่นเข้ามาใช้ในภาษานั้นมาจากความเจริญของสังคมที่รับเอาวัฒนธรรมจากสังคมที่เจริญกว่าเข้ามาปรับใช้ ทำให้ภาษาของสังคมหนึ่งเกิดการปะปนเข้ามาถึงภาษาของอีกสังคม กลายเป็นคำยืมในที่สุด

2. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับวิธีการยืมคำภาษาอังกฤษ

Taileart (2015) ได้ศึกษาวิธีการยืมคำภาษาอังกฤษในพระนิพนธ์เรื่อง “สาส์นสมเด็จ” และวิเคราะห์ความหมายปัจจุบันของคำยืม ผลการศึกษาในส่วนของวิธีการยืมคำพบว่า มีคำยืมจากภาษาอังกฤษที่ปรากฏอยู่ใน พระนิพนธ์ “สาส์นสมเด็จ” ทั้งสิ้น 417 คำ จำแนกเป็น การยืมทับศัพท์จำนวน 181 คำ คิดเป็นร้อยละ 43.41 การยืมปนรหัสจำนวน 109 คำ คิดเป็นร้อยละ 26.14 การยืมแปลศัพท์จำนวน 96 คำ คิดเป็นร้อยละ 23.02 การยืมแปลปนทับศัพท์จำนวน 23 คำ คิดเป็นร้อยละ 5.52 และการยืมตัดพยางค์จำนวน 8 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.92 ทั้งนี้การที่มีการยืมโดยวิธีการทับศัพท์มากที่สุด น่าจะเป็นเหตุมาจากทั้งสองพระองค์ทรงเป็นผู้รู้ภาษาอังกฤษดีมาก และกรมพระยาดำรงราชานุภาพก็ประทับอยู่ที่ปิ่นังเป็นเวลานานทำให้คุ้นชิน จึงใช้คำภาษาอังกฤษสลับกับคำไทยได้ ส่วนการยืมปนรหัสที่พบมากเป็นอันดับสองน่าจะเป็นเพราะผู้นิพนธ์ทรงมุ่งหมายให้เข้าใจความหมายที่ตรงกันกับพระองค์

Jampa (2012) ได้ศึกษาวิธีการยืมคำภาษาอังกฤษในพระราชนิพนธ์เรื่อง ไกลบ้านในเชิงสุนทรียศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า มีจำนวนคำยืมภาษาอังกฤษทั้งหมด 430 คำ เนื่องจากในช่วงระยะเวลาดังกล่าวนั้นยังไม่มีการบัญญัติคำภาษาอังกฤษขึ้นเป็นคำไทยอย่างเป็นทางการและคำยืมที่ปรากฏนั้นมักเป็นคำศัพท์เฉพาะ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้แสดงทัศนะว่าเมื่อนำคำยืมภาษาอังกฤษมาร้อยเรียงถ้อยคำโดยใช้สุนทรวิธีแล้วก็ทำให้เกิดความไพเราะขึ้น ทั้งยังเป็นเครื่องมือที่ทำให้คนไทยได้รับรู้เรื่องราวใหม่ ๆ จากต่างประเทศที่ให้ความสนใจและให้ความรู้อีกด้วย

Onprasert (1990) ได้ศึกษาคำยืมภาษาอังกฤษในจดหมายเหตุไทยสมัยรัชกาลที่ 3 ถึงรัชกาลที่ 5 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวงศ์ศัพท์คำยืมภาษาอังกฤษ และการถ่ายหน่วยเสียงพยัญชนะและหน่วยเสียงสระของคำยืมภาษาอังกฤษ ผลการศึกษาพบว่าวงศ์ศัพท์คำยืมภาษาอังกฤษแบ่งประเภทของคำยืมได้ดังนี้ คือ แบ่งตามหมวดที่ใช้ ได้แก่ หมวดสังคม หมวดภูมิศาสตร์ หมวดธุรกิจและการค้า หมวดการวัดและเงินตรา หมวดการศึกษา หมวดวิทยาศาสตร์ หมวดการก่อสร้างและงานช่าง หมวดการสื่อสาร หมวดการแพทย์ หมวดอาหาร และหมวดเบ็ดเตล็ด แบ่งตามวิธีการรับศัพท์ ได้แก่ วิธีการเกี่ยวกับเสียงในการรับคำศัพท์ ภาษาอังกฤษมาใช้ในภาษาไทย คือ การทับศัพท์ การลากเข้าความ และแบ่งตามหน้าที่ทางไวยากรณ์ของคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทย ได้แก่ คำนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำสันธาน คำบุพบท ส่วนการถ่ายหน่วยเสียงพบว่า หน่วยเสียงพยัญชนะในคำยืมภาษาอังกฤษใน

จดหมายเหตุไทยนั้นมีลักษณะของเสียงใกล้เคียงคำเดิมในภาษาอังกฤษ และเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับภาษาไทย

Boonthaen (1993) ได้ศึกษา คำยืมภาษาอังกฤษจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 โดยศึกษาลักษณะการยืมคำ และการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำทับศัพท์ ผลการศึกษาพบว่า มีคำยืมภาษาอังกฤษปรากฏ 794 คำ ลักษณะการยืมคำโดยวิธีการทับศัพท์พบมากที่สุด เนื่องมาจากความเจริญทางวัฒนธรรมที่รวดเร็วทำให้เกิดศัพท์ใหม่ๆ ขึ้นเป็นจำนวนมากโดยไม่สามารถบัญญัติศัพท์ได้ทันหรือบัญญัติแล้วแต่ไม่เป็นที่นิยมเพราะการยืมทับศัพท์นั้นใช้ได้สะดวกกว่า รองลงมาคือการคิดคำขึ้นใหม่ ส่วนลักษณะความหมายของคำศัพท์พบว่า มีคำศัพท์ที่มีความหมายคงเดิมเป็นจำนวนมากที่สุด เนื่องจากคำที่ยืมโดยวิธีการทับศัพท์นั้นส่วนมากเป็นศัพท์ในทางวิชาการ ศัพท์ทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นศัพท์เฉพาะจึงไม่มีการเปลี่ยนแปลงความหมายแต่อย่างใด รองลงมาคือความหมายแคบเข้า ความหมายกว้างออก และความหมายคงเดิม

ข้อตกลงเบื้องต้น

ข้อความที่ยกมาเป็นตัวอย่างประกอบนั้นการสะกดตัวแบบอักษรวิธีตามต้นฉบับ

นิยามศัพท์เฉพาะ

คำว่า “คำยืมในพระราชหัตถเลขา” หมายถึงคำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในพระราชหัตถเลขาส่วนพระองค์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถเมื่อครั้งเสด็จประพาสยุโรปครั้งแรก พ.ศ. 2440

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

การศึกษาคำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในพระราชหัตถเลขาส่วนพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ศึกษาตามเกณฑ์ของ Prasithrathsint (2004: 185-211), Ketrote (2003: 97), Ruksasri (2008: 29) และ Phromphanna (2011: 39-40) ที่ Tailart (2015: 4) ปรับมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เพิ่มเกณฑ์เรื่องวิธีการยืมคำโดยการประสมคำเข้าไปด้วย โดยรายละเอียดดังนี้

1. การยืมทับศัพท์ หมายถึง การนำคำภาษาอังกฤษมาใช้โดยเขียนด้วยคำในภาษาไทยและมีการถอดเสียงคำทับศัพท์ให้ใกล้เคียงหรือเหมือนภาษาอังกฤษ
2. การยืมแปลศัพท์ หมายถึง การนำคำภาษาอังกฤษเข้ามาใช้ในภาษาไทยโดยการแปลความหมายคำศัพท์แบบคำต่อคำ รวมถึงการบัญญัติศัพท์ด้วย
3. การยืมแปลปนทับศัพท์ หมายถึง การใช้วิธีการแปลศัพท์และทับศัพท์ร่วมกัน โดยคำหนึ่งเป็นภาษาไทย ส่วนอีกคำหนึ่งใช้คำภาษาอังกฤษ
4. การยืมตัดพยางค์ (หรือการเขียนย่อคำ) หมายถึง การนำคำภาษาอังกฤษเข้ามาใช้ในภาษาไทย โดยการเขียนตัดพยางค์ใดพยางค์หนึ่งในคำอาจเป็นพยางค์หน้าหรือหลัง
5. การประสมคำ หมายถึง การนำคำ 2 คำมารวมกันและเกิดความหมายใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องคำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในพระราชหัตถเลขา เป็นการวิจัยเอกสาร (documentary research) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการศึกษาดังนี้

ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สืบค้น รวบรวมเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการยืมคำภาษาอังกฤษมาใช้ในภาษาไทยและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์
2. อ่านพระราชหัตถเลขาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทั้งหมด 62 ฉบับอย่างละเอียดทุกหน้า จากนั้นบันทึกคำยืมภาษาอังกฤษทุกคำที่ปรากฏใส่ลงในบัตรบันทึกข้อมูล
3. นำคำยืมที่ได้ทั้งหมดมาตรวจสอบกับคำภาษาอังกฤษทั้งรูปตัวเขียนและความหมายเพื่อความถูกต้อง โดยอาศัยพจนานุกรม Merriam-Webster Dictionary 2015 (online) กับ พจนานุกรม ไทย-อังกฤษ ฉบับห้องสมุด ของ วิทย์ เทียงบุญธรรม ในกรณีที่มีความหมายของคำไม่ชัดเจนหรือไม่ตรงกับ บริบทของประโยคโดยจะใช้ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554, พจนานุกรมแปล อังกฤษ-ไทย ของ อ. สอ เสถบุตร.[ออนไลน์], พจนานุกรมแปล อังกฤษ-ไทย NECTEC's Lexitron Dictionary (2009) [ออนไลน์] และ วิกิพีเดีย พจนานุกรมเสรีตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ได้ความหมายที่ถูกต้อง ชัดเจน

ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลคำยืมภาษาอังกฤษที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่ตามเกณฑ์ที่

ใช้ในการวิจัยโดยบันทึกลงในตารางเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์คำยืม ทั้ง 5 วิธี ได้แก่ การยืมแบบทับศัพท์ การยืมแบบแปลศัพท์ การยืมแบบแปลปนทับศัพท์ การยืมแบบตัดพยางค์ และการประสมคำจากนั้นหาค่าความถี่ของวิธีการยืมคำเหล่านั้นโดยแจกแจงเป็นค่าร้อยละ

ขั้นสรุปและอภิปรายผล

สรุปผลผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลในลักษณะของการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาคำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในพระราชหัตถเลขาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พบคำยืมจำนวนทั้งหมด 363 คำ จำแนกได้เป็น การยืมทับศัพท์ 221 คำ คิดเป็นร้อยละ 60.88 การยืมแปลศัพท์ 124 คำ คิดเป็นร้อยละ 34.16 การยืมแปลปนทับศัพท์ 8 คำ คิดเป็นร้อยละ 2.20 การยืมตัดพยางค์ 3 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.81 และการประสมคำ 7 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.93 จากการศึกษาคำยืมภาษาอังกฤษพบว่าการยืมโดยการทับศัพท์พบมากที่สุด รองลงมาคือการยืมแปลศัพท์ การยืมแปลปนทับศัพท์ การประสมคำ และการยืมตัดพยางค์น้อยที่สุด ดังตารางสรุปต่อไปนี้

ตารางที่ 1 สรุปจำนวนคำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในพระราชหัตถเลขา

กลวิธีการยืมคำภาษาอังกฤษ	จำนวนคำ	ร้อยละ %
1.การยืมแบบทับศัพท์	221	60.88
2.การยืมแบบแปลศัพท์	124	34.16
3.การยืมแบบแปลปนทับศัพท์	8	2.02
4.การประสมคำ	7	1.93
5.การยืมแบบตัดพยางค์	3	0.81
รวม	363	100

คำยืมทั้ง 363 คำจำแนกตามวิธีการยืมคำแต่ละประเภทดังนี้

1. การยืมแบบทับศัพท์ หมายถึง การนำคำภาษาอังกฤษมาใช้โดยเขียนด้วยคำในภาษาไทยและมีการถอดเสียง คำทับศัพท์ที่ใกล้เคียงหรือเหมือนภาษาอังกฤษที่สุด จากการสำรวจพบการยืมทับศัพท์มากที่สุดจำนวน 221 คำ คิดเป็นร้อยละ 60.88 เช่น “แซร์

รี” มาจากภาษาอังกฤษว่า Cherry ดังความว่า

“...ลูกไม่ได้กินแล้วคือแชร์รี ลักษณะลูกพุ่มเรียง แต่ดีกว่าที่ไม่ติดปาก
กินแล้วไม่ต้องอยากอีก...” (King Rama V, 1920: 161)

ดูตัวอย่างการวิเคราะห์คำยืมแบบทับศัพท์ในตารางที่ 2

การที่พบคำยืมประเภททับศัพท์จำนวนมากที่สุด อาจเป็นสาเหตุมาจากเป็นวิธีการ
ยืมที่ง่ายที่สุด สะดวก รวดเร็ว และสามารถนำมาใช้ได้เลย (Kullawanit et al., 2001: 61
cited in Taileart 2015:66) โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำศัพท์ที่เป็นชื่อเฉพาะ เช่น ผลไม้ หน่วย
เงินตรา หรือสิ่งที่เป็นวัฒนธรรมใหม่ที่ไม่เคยมีในสังคมไทยเช่นการสัมปทาน เป็นต้น นอกจากนี้
คำทับศัพท์บางคำคนไทยก็ใช้จนคุ้นชินจึงไม่จำเป็นต้องแปลศัพท์ดังจะเห็นได้จากความว่า

“...ผมยาวตัดเหมือนโลออน อยากจะให้แปลชื่อเป็นไทยเพื่อจะให้เรียกง่าย
แต่ฉันบอกว่าไทยก็เรียกทับศัพท์...” (King Rama V, 2463:177)

ตารางที่ 2 ตัวอย่างคำยืมแบบทับศัพท์

การยืมแบบ ทับศัพท์	คำศัพท์เดิม	ความหมายใน ภาษาไทย	ข้อความที่ปรากฏ
แฟชั่น	Fashion n. the prevailing style (as in dress) during a particular time	น. วิธีการนิยมกันเพียง ชั่วระยะเวลาหนึ่ง สมัย นิยม (Thiangburanatham, 2002:680)	“...ตกลงกันจะทำกำไรให้ แม่เล็กใส่ได้ทั้งใส่เสื้อแล ไม่ได้ใส่ สวัสดิ์ว่า แฟชั่น ใหม่ในปารีสมียังให้เขาเขียน อยู่...” (หน้า 162)
คอนเซสชัน	Concession n. a grant of land or property especially by a government in return for services or for a particular use	น. การยินยอม, ขอ ยินยอม, ยอมตาม, ยอมรับ, ยอมให้, สัมปทาน, ให้สัมปทาน (Setthabut, n.d.) * ในที่นี้แปลว่า สัมปทาน	“...พูดอยู่เป็นเกือบชั่วโมง เรื่องขอ คอนเซสชัน ท่าทางรถไฟ...” (หน้า 286)

ตารางที่ 2 (ต่อ) ตัวอย่างคำยืมแบบทับศัพท์

การยืมแบบ ทับศัพท์	คำศัพท์เดิม	ความหมายใน ภาษาไทย	ข้อความที่ปรากฏ
ซางติ่ม	Centime n. any of several former monetary units equal to $1/100$ franc	น. หน่วยเงินที่มีจำนวน หนึ่งในร้อยของหน่วย เงินพื้นฐาน (NECTEC, 2009)	“...แต่ก่อนว่าเก็บ ๑๐ แฟรง เดียวนี้ว่าลดลง ๙ แฟรง ๕๐ ซางติ่ม...” (หน้า 97)

2. การยืมแบบแปลศัพท์ หมายถึง การนำคำภาษาอังกฤษเข้ามาใช้ในภาษาไทย โดยการแปลความหมายคำศัพท์แบบคำต่อคำรวมถึงการบัญญัติศัพท์ด้วย จากการสำรวจพบการยืมแบบแปลศัพท์มารองลงมาเป็นอันดับที่ 2 จำนวน 124 คำ คิดเป็นร้อยละ 34.16 เช่น ดาดฟ้าเรือ ยืมมาจากคำว่า deck ดังความว่า

“...ที่เกาะนั้นปลูกมะพร้าวงามนัก สูงประมาณ ๗๐ ฟิต ๑๐ วา ๒ ศอก แลเห็นจากดาดฟ้าเรือแต่ไกล...” (King Rama V, 1920:66)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่ากริยาการยืมคำว่า ดาดฟ้าเรือซึ่งจะพบบนเรือที่มีขนาดใหญ่เท่านั้น คำนี้มา

จากคำว่า Deck นั้น เพราะในอดีตเรือแบบเดิมของคนไทยเป็นเรือพายมีลักษณะเล็ก ใช้เดินเรือในระยะที่ไม่ไกลมาก ส่วนเรือที่ใช้ค้าขายส่วนใหญ่เป็นเรือสำเภาก็ไม่มีดาดฟ้าเรือ แต่คำว่าดาดฟ้าเรือในตัวอย่างที่กล่าวมานั้น เป็นดาดฟ้าเรือของเรือที่มีขนาดใหญ่ ใช้เดินทางไกลข้ามมหาสมุทรได้ เป็นนวัตกรรมที่รับมาจากทางตะวันตก และคงจะรับมาเป็นระยะเวลานานพอสมควรจนคนไทยคุ้นชิน จึงได้มีการแปลคำศัพท์ดังกล่าวขึ้น ทำให้คนไทยเข้าใจคำนั้นเป็นอย่างดี การยืมโดยการแปลศัพท์ มีตัวอย่างคำยืมแบบแปลศัพท์โดยสังเขปดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ตัวอย่างคำยืมแบบแปลศัพท์

การยืมแบบแปลศัพท์	คำศัพท์เดิม	ความหมายในภาษาไทย	ข้อความที่ปรากฏ
พัดจักร(ซึ่งในปัจจุบันพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถานได้ใช้คำว่า "พัดลม")	Electric fan n. an instrument for producing a current of air	น. เครื่องพัดให้เย็นด้วยแรงไฟฟ้าเป็นต้น (Office of the Royal Society, 2556: 828)	"...เมื่อคืนวันนั้นนอนสบายไม่ได้ใช้ พัดจักร ..." (หน้า 17)
แก่งเรือ	Saloon n. a usually large public cabin on a ship (as for dining)	น. เครื่องบังแดดที่ต่อด้วยไม้สำหรับเรือ (Thiangburanatham, 2002: 106)	"...ออกกลางแจ้งก็ไม่ต้องใส่ โอเวอโก๊ตนี้ออกนอก แก่งเรือ ไปไม่มีใครได้..." (หน้า 117)
เรือไฟ	Steamboat n. a boat driven by steam power	(โบ) น. เรือโดยสารที่ใช้ฟืนเป็นต้นเป็นเชื้อเพลิงในการขับเคลื่อน มีขนาดเล็กกว่าเรือกลไฟ นิยมใช้แล่นในแม่น้ำลำคลอง. (Office of the Royal Society, 2556: 1019)	"...เข้าต้องมาด้วย เรือไฟ เล็ก เกือบไม่มีสมประติ..." (หน้า 238)

การที่พบคำยืมแบบแปลศัพท์มากเป็นอันดับที่ 2 น่าจะเพราะในสมัยนั้นคนไทยยังไม่มีความรู้ภาษาอังกฤษดีนัก ทำให้ไม่สามารถเข้าใจคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษได้ การแปลศัพท์จึงเป็นวิธีที่ทำให้คนไทยทั่วไปเข้าใจคำศัพท์นั้นได้มากขึ้น แต่วิธีการแปลศัพท์ต้องอาศัยระยะเวลาอันมากกว่าการทับศัพท์เพื่อที่จะแปลศัพท์ใหม่ขึ้น และคำศัพท์ที่จะแปลได้จะต้องเป็นสิ่งเข้ามาเป็นระยะเวลาอันยาวนานจนคนไทยคุ้นชินจนมีการบัญญัติศัพท์ขึ้น (Taileart, 2015:67)

3. การยืมแบบแปลปนทับศัพท์ หมายถึง การใช้วิธีการแปลศัพท์และทับศัพท์ร่วมกัน โดยคำหนึ่งแปลเป็นภาษาไทย ส่วนอีกคำหนึ่งใช้คำภาษาอังกฤษ

จากการศึกษาพบการยืมแปลปนทับศัพท์เป็นจำนวน 8 คำ คิดเป็นร้อยละ 2.02 เช่น เรือนเรลิตเดนตียืมมาจากภาษาอังกฤษว่า Resident house ดังความว่า

"...เขาทำทางเข้าไปประมาณ ๑๐ ไมล์ ๑๒ ไมล์ มีที่ทำสวนปลูกต้นไม้แลต้นผักมีเรือนเรลิตเดนต้อยู่ที่นั่น..." (King Rama V, 1920: 64)

ตัวอย่างข้างต้นเกิดจากการแปลคำว่า เรือน ซึ่งมาจากคำว่า house และปนกับคำทับศัพท์คำว่า Resident ในภาษาอังกฤษหมายถึง เป็นตัวแทนทางการทูตที่พำนักอยู่ในศาลหรือที่ตั้งของรัฐบาลต่างประเทศ ส่วนความหมายในภาษาไทย หมายถึง ผู้พักอาศัย

จะเห็นได้ว่าคำหนึ่งนั้นเป็นคำทับศัพท์ที่คนไทยคุ้นชิน สามารถเข้าใจได้อยู่แล้วจึงได้เพิ่มคำภาษาไทยปนเข้าไปให้เข้าใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังตัวอย่างคำที่จะนำเสนอในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ตัวอย่างคำยืมแบบแปลปนทับศัพท์

การยืมแบบแปลปนทับศัพท์	คำศัพท์เดิม	ความหมายในภาษาไทย	ข้อความที่ปรากฏ
ปลาเซตินในหีบ	Canned Sardine n. a very small fish that is used for food and is usually packed in a can	น. ปลาซาร์ดีน ปลาทะเลชนิดหนึ่ง ตัวเล็ก มักนำมาทำเป็นปลากระป๋อง (NECTEC)	“...มันอี๊ดอืดฉันทก็ออกพันเสีย จะเอาไว้มืออยู่เสียให้ได้ มันแน่นกันเหมือนกัน ปลาเซตินในหีบ ...” (หน้า 47)
ระดูซัมเมอร์	Summer season n. the warmest season of the year that is after spring and before autumn	น. ฤดูร้อน (Thiangburanatham, 2002:803)	“...วันนี้ฝนฝรั่งตกพำเพื่อไปแลหนาวมากด้วย เพราะไม่ใช่ ระดูซัมเมอร์ ...” (หน้า 139)
หนังสือโคด	Guide book n. a book of information for travelers	น. หนังสือแนะนำ คู่มือทัศนาวจร (NECTEC)	“...มี หนังสือโคด บอกทางเดิน แลกกล่าวถึงที่สำคัญต่าง ๆ ถ้วนถี่ เพราะเปนที่ซึ่งมีแห่งสำคัญนัก...” (หน้า 75)

การที่พบคำยืมโดยวิธีการแปลปนทับศัพท์มากเป็นอันดับที่ 3 เพราะวิธีการดังกล่าวถือว่าเป็นวิธีการที่ซับซ้อนกว่าสองวิธีแรก ผู้ที่จะใช้วิธีนี้ได้จะต้องเป็นผู้ที่รู้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี ซึ่งคำภาษาอังกฤษบางคำนั้นก็มีความหมายภาษาอังกฤษและภาษาไทยแตกต่างกันไป

4. การยืมแบบตัดพยางค์ (หรือการเขียนย่อคำ) หมายถึง การนำคำภาษาอังกฤษเข้ามาใช้ในภาษาไทย โดยการเขียนตัดพยางค์ใดพยางค์หนึ่งในคำอาจเป็นพยางค์หน้าหรือหลัง จากการศึกษาพบการยืมคำโดยวิธีการตัดพยางค์มีจำนวนน้อยที่สุดคือมีจำนวน 3 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.81 เช่น คำว่า ปอนด์ มาจากคำว่า Pound sterling ดังความว่า

“...เดี๋ยวนี้กำลังเล่นสนุกกันในเรื่องกรมสรรพาสัตว์พูดอังกฤษ ฉันทจ้างให้ล่ามทานอาเรเปียน-ไนต์ ให้**ปอนด์**หนึ่ง ไม่ใคร่ยอมเล่าเลย ฟันว่าคนหัวเราะเยอะ...” (King Rama V, 1920: 16)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า **ปอนด์** ตัดมาจากคำว่า Pound sterling ดังตัวอย่างคำยืมแบบตัดพยางค์

ดูตัวอย่างการวิเคราะห์คำยืมแบบตัดพยางค์ในตารางที่ 5

จากการศึกษาพบว่าคำยืมโดยวิธีการยืมแบบตัดพยางค์มีน้อยที่สุด เพราะคำศัพท์ที่จะใช้วิธีการตัดพยางค์ส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ที่เป็นชื่อเฉพาะเช่น หน่วยเงินตรา หรือคำศัพท์ที่เป็นภาษาพูด ซึ่งนิยมนำมาใช้พูดมากกว่าเขียน

ตารางที่ 5 ตัวอย่างคำยืมแบบตัดพยางค์

การยืมแบบตัดพยางค์	คำศัพท์เดิม	ความหมายในภาษาไทย	ข้อความที่ปรากฏ
แฟรงค์ ตัดมาจากคำว่า Swiss Franc	Swiss Franc n. the basic monetary unit of Switzerland.	น. สกุลเงินและตัวเงินที่ใช้ ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายของ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ (Wikipedia)	“...เขาตัดสินใจให้ทำ ขวัญถึงหมื่น แฟรงค์... ” (หน้า 142)
โซ็ด ตัดมาจากคำว่า Sophisticated	Sophisticated adj. having or showing a lot of experience and knowledge about the world and about culture, art, literature, etc.	ว. เสียดคน, โก๋, เป็นชาวกุง , สมัยใหม่ (Setthabut, n.d.)	“...การที่ฉันมาที่นี้ฉัน ไม่ได้มีความประสงค์ที่ จะมา โซ็ด อย่างฝรั่ง...” (หน้า 293)

5. การประสมคำ หมายถึง การนำคำ 2 คำมารวมกันและเกิดความหมายใหม่ พบการยืมโดยวิธีการประสมคำน้อยที่สุด มี 7 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.93 เช่น คำว่า โຕ้ะโมเสก มาจากคำว่า โຕ้ะ ประสมกับคำว่า Mosaic ดังความว่า

“...มีรูปตุ๊กตาศิลาขาวโบราณ แต่น้อยกว่าที่โรม **โຕ้ะโมเสก** ๔ ใบ งามพันที่จะพรรณนา...” (King Rama V, 1920: 184)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า **โຕ้ะโมเสก** ที่ประสมระหว่างคำไทยคือ โຕ้ะ และภาษาอังกฤษ mosaic ทำให้เกิดความหมายใหม่ว่าเป็นโຕ้ะชนิดหนึ่งที่มีเครื่องเคลือบดินเผาแผ่นเล็กๆ มีลวดลายสีต่างๆบุงอยู่ ซึ่งหากใช้คำว่า โมเสกเพียงคำเดียวความหมายนั้นจะยังไม่ชัดเจน การประสมคำจึงทำให้คนไทยเข้าใจความหมายของคำได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังตัวอย่างคำยืมแบบการประสมคำ

ดูตัวอย่างการวิเคราะห์การประสมคำในตารางที่ 6

การที่พบวิธีการยืมโดยการประสมคำเป็นอันดับที่ 4 เนื่องจากวิธีการยืมลักษณะนี้เป็นวิธีการที่ค่อนข้างยุ่งยาก ต้องมีความรู้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยเป็นอย่างดี เมื่อนำคำมาประสมกันแล้วจะต้องเกิดเป็นความหมายใหม่ ลักษณะการยืมโดยการประสมคำที่พบส่วนใหญ่ มักเป็นคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ไม่สามารถแปลเป็นคำไทย 1 คำได้ตรงตัว จึงต้องใช้วิธีการประสมคำเพื่อให้เกิดเป็นความหมายใหม่ทำให้คนไทยเข้าใจมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ตัวอย่างคำยืมประเภทการยืมประสมคำ

การยืมประสมคำ	คำศัพท์เดิม	ความหมายในภาษาไทย	ข้อความที่ปรากฏ
โต๊ะโมเสก	Mosaic n. a surface decoration made by inlaying small pieces of variously colored material to form pictures or patterns	น. โต๊ะที่มีเครื่องเคลือบ ดินเผาแผ่นเล็ก ๆ มี ลวดลายสีต่าง ๆ บูอยู่ (Thiangburanatham, 2002, หน้า 736)	“...มีรูปตุ๊กตาศิลาขาว โบราณ แต่น้อยกว่าที่โรม โต๊ะโมเสก ๔ ใบ งามพันที่ จะพรรณนา...” (หน้า 184)
เรือยอร์ชหลวง (เป็นการแปลปนทับศัพท์ ของคำว่า เรือ และ Yacht จากนั้นนำมา ประสมกับคำว่า หลวง)	Yacht n. a large boat that is used for racing or pleasure	น. เรือประพาส, เรือ ยอท เรือสำหรับ เดินทางไปที่ยวเล่น, แล่นเรือไปค้าง แรม (Setthabut, n.d.)	“...วันที่ ๒๕ เวลา ๕ โมง เข้าไปลงเรือเดนนาบอค เปน เรือยอร์ชหลวง ...” (หน้า 262)

อภิปรายผล

การที่พบคำยืมแบบทับศัพท์เป็นจำนวนมากที่สุดนั้น น่าจะเป็นเหตุมาจากเป็นวิธีการยืมที่ง่ายที่สุด นำมาใช้ได้ทันทีซึ่งเป็นวิธีการยืมคำที่ทุกภาษานิยมใช้ในช่วงแรกของการยืมคำของภาษาอื่นมาใช้ในภาษาของตน ดังที่Kullawanit et al. (2001: 61 cited in Taileart2015: 66) ได้กล่าวว่า “วิธีการยืมคำที่สะดวกรวดเร็วที่สุดสำหรับผู้รู้สองภาษาก็คือ การยืมแบบทับศัพท์เพราะไม่ต้องเสียเวลาคิดคำใหม่” ประกอบกับที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงประสบกับสิ่งใหม่ๆทางแถบยุโรปซึ่งยังไม่มีในประเทศไทย เช่น พืช ผลไม้ สัตว์ เครื่องแต่งกาย เทคโนโลยี เป็นต้น จึงทรงเลือกนำคำเหล่านั้นมาใช้ในภาษาเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร ดังที่ Saengchan (2011:6) ได้กล่าวถึงสาเหตุ

ของการนำคำต่างประเทศมาใช้ในภาษาไทยโดยวิธีการทับศัพท์ ว่า “เพื่อสะดวกในการสื่อความหมายกัน”

ส่วนการที่พบการยืมแบบแปลศัพท์มากเป็นอันดับที่ 2 น่าจะเป็นเพราะในสมัยนั้นคนไทยส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ภาษาอังกฤษดีนัก รวมทั้งเจ้านายฝ่ายในที่แม้ว่าจะมีบ้างที่ได้ศึกษาภาษาอังกฤษ แต่ก็ยังไม่ลุ่มลึกพอที่จะเข้าใจ โดยเฉพาะเมื่ออยู่ในบริบทสังคมที่แตกต่างกัน ย่อมไม่สามารถเข้าใจคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษได้ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงแปลพระราชทานให้สอดคล้องกับ (Kullawanit et al., 2001: 64-65 cited in Taileart 2015: 67) ที่กล่าวว่า “การยืมแปลศัพท์ ไม่ใช่เรื่องง่าย สะดวก รวดเร็ว เพราะต้องอาศัยระยะเวลาพอสมควรในการคิดคำขึ้นใหม่โดยใช้วิธีการในภาษาของตนเพื่อให้ได้ความหมายที่ตรงกัน ดังนั้นการยืมประเภทนี้จะต้องอาศัยระยะเวลาแต่ก็จะสามารถทำให้คนที่ไม่รู้ภาษาอังกฤษสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์นั้นได้เป็นอย่างดี”

ส่วนการยืมแบบแปลปนทับศัพท์พบมากเป็นอันดับที่ 3 เพราะเป็นวิธีที่เหมาะสมกับบางบุคคล จึงไม่นิยมใช้มากนัก ซึ่งบุคคลที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษปนกับภาษาไทยได้จะต้องเป็นผู้ที่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี และวิธีการแปลปนทับศัพท์นั้น จะต้องนำคำภาษาอังกฤษนั้นๆ มาแปลเป็นคำในภาษาไทยหนึ่งคำ และคำทับศัพท์อีกหนึ่งคำ ซึ่งศัพท์บางคำอาจมีความหมายภาษาอังกฤษและภาษาไทยไม่ตรงกันทั้งหมดอย่างไรก็ตามวิธีการดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการอนุรักษ์ภาษาของตน ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้เป็นสากลลักษณะของทุกชาติ ทุกภาษา ไม่ว่าจะเป็นยุคสมัยใด (Taileart, 2015: 68) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ Prasithrathsint (1999: 94-96 cited in Taileart, 2015: 68) ที่ว่า “การปนภาษาอังกฤษในภาษาไทยเกิดขึ้นในคนไทยที่พูดภาษาอังกฤษได้เป็นส่วนใหญ่ ประกอบกับประเทศไทยมีนโยบายสนับสนุนให้คนไทยใช้คำไทยแทนที่จะใช้การทับศัพท์ตรงๆ จึงทำให้เกิดการใช้ภาษาอังกฤษปนกับคำไทย”

ส่วนการประสมคำพบมากเป็นอันดับที่ 4 เพราะเป็นวิธีการที่ยุ่งยาก ซึ่งการสร้างศัพท์โดยวิธีนี้ต้องอาศัยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยเป็นอย่างดี เนื่องจากคำศัพท์ภาษาอังกฤษบางคำไม่สามารถแปลเป็นคำภาษาไทยเดี่ยวๆ ได้โดยตรง จึงต้องนำคำภาษาอังกฤษนั้นมาประสมกับคำภาษาไทย เป็นการสร้างคำขึ้นมาใหม่เพื่อให้คนไทยเข้าใจมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Chaikiettham (2013: 33) ที่กล่าวว่า การประสมคำเป็นการใช้คำทับศัพท์ร่วมกับคำภาษาอื่นในลักษณะการประสมคำที่เป็นลักษณะของกลุ่มคำ

ส่วนการยืมที่ปรากฏน้อยที่สุดคือ การยืมแบบตัดพยางค์ ซึ่งคำที่พบส่วนใหญ่มักเป็นคำศัพท์ที่คนทั่วไปมักรู้จักความหมายอยู่แล้วจึงนิยมนำมาใช้ในภาษาพูด หากไม่ใช่คำที่เป็นที่รู้จักกันดีอยู่แล้วเมื่อนำมาตัดพยางค์ออกย่อมสื่อสารกันไม่เข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากผู้ฟังไม่มีความรู้ภาษาอังกฤษที่ดีพอ ก็ไม่สามารถสื่อสารเข้าใจกันได้

การศึกษาคำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในพระราชหัตถเลขาส่วนพระองค์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สะท้อนถึงพระปรีชาสามารถในด้านภาษาไทยและภาษาอังกฤษของพระองค์ ที่ทรงรู้จัก “เลือกที่จะรับ และปรับใช้” ให้สอดคล้องกับลักษณะของภาษาไทย และสังคมไทยได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ Kongsirirat (2016:82) ที่กล่าวถึงพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวว่า “การเรียนรู้เกี่ยวกับตะวันตกนั้นต้องเรียนรู้วิถีคิดของตะวันตกว่าคิดอย่างไร แต่ไม่จำเป็นต้องคิดแบบตะวันตก”

สรุป

การศึกษาคำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในพระราชหัตถเลขาส่วนพระองค์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวนอกจากทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับวิธีการยืมคำภาษาอังกฤษที่เข้ามาในภาษาไทย และทำให้เห็นถึงความคิด ความรู้ หรือสิ่งใหม่ของตะวันตกที่เข้ามาสู่สังคมไทยผ่านคำยืมเหล่านั้นแล้ว ยังได้เห็นถึงพระปรีชาสามารถด้านภาษาของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในการ เลือกและสรรค์สร้างคำภาษาต่างประเทศมาใช้ในภาษาไทย นับเป็นคุณูปการอย่างยิ่งต่อวงการภาษาไทย

Reference

- Boonthaen, J. (1993). *Kham yuem cak phasa Aungkrit : Seuksa chapho laksana kan yuem kham lae kan plian plaeng khwam mai khong kham thap sap.* (In Thai) [English loan words: A study of the characteristics of loanwords and the changes in the meanings of transcribed words]. Master's thesis (Thai language), Faculty of Humanities and Social Sciences, Naresuan University.
- Chaikiettham, R. (2013). *Kan wikhro lae priap thiap kham yuem phasa Aungkrit thi prakot nai phasa Thai lae phasa Chin.* (In Thai) [An analysis and comparison of English loan words seen in Thai language and Chinese language]. Bangkok: National Research Council of Thailand.
- Jampa, P. (2012). *Sunthariya withi khong Kham yuem phasa Aungkrit nai phra ratcha niphon rueang Klai Ban.* (In Thai). [Aesthetic techniques for English loan words in King Rama V's Klai Ban]. Retrieved from <http://human.bsru.ac.th/search/sites/default/files/>
- Kingkham, W. (2007). *Phasa tang prathet nai phasa Thai.* (In Thai) [Foreign languages in Thai language]. Bangkok: Kasetsart University Press.
- King Rama V. (1920). *Phra ratcha hatthalekha suan phra ong somdet phra ramathipbodi si-sin maha-chulalongkon phra chunlachom klao chao yu hua song mi phra ratchathan dae somdet phra si phatcharin thra boromma rachininat phra borom ratchonnani nai wela thi song samret ratchakarn phaen din tang phra ong muea sadet praphat yurop pho.s.o 2440.* (In Thai) [His Majesty's letters to Queen Sri Bajarindra during His Majesty's first visit to Europe in 1897]. Bangkok:

Sophon phiphatthanakorn.

Kongsirirat, S. (2016). *Khwam than samai khong phra bat somdet phra Chunlachomklao chao yu hua*. (In Thai) [The modernity of King Chulalongkorn]. *Journal of Liberal Arts*, 16(2), 61-88.

Merriam Webster Dictionary. (1828). Retrieved October 15, 2017 from <https://www.merriam-webster.com/>

NECTEC. (2009). **English-Thai dictionary: NECTEC's Lexitron Dictionary.** Retrieved from <https://dictionary.sanook.com/search/dict-en-th-lexitron>.

Onprasert, B. (1990). *Kham yuem phasa Aungkrit nai chot mai het Thai samai ratchakan thi 3-5*. (In Thai) [English loanwords in Thai reports during the reigns of King Rama 3-5]. Master's thesis (Thai Epigraphy), Faculty of Archeology, Silpakorn University.

Piamngam, P. (2011). *Kham yuem nai phasa Thai*. (In Thai) [Loan words in Thai language]. Bangkok: Department of Eastern Languages, Faculty of Arts, Rajamangala University of Technology Lanna, Phitsanulok Campus.

Royal Institute. (2013). *Photchananukrom chabap ratchabandit tayasathan pho.so.2554*. (In Thai) [The 2011 Office of the Royal Society Dictionary]. Bangkok: Office of the Royal Society.

Saengjan, M. (2011). *Wikhro Kham yuem phasa Aungkrit chak nangsue phim*. (In Thai) [An analysis of English loan words in Newspapers]. Independent Study (Thai language), Naresuan University.

Setthabut, S. (n.d.). *Photchananukrom plae Aungkrit Thai*. (In Thai) [English-Thai Dictionary]. Retrieved from <http://dictionary.sanook.com/search/dict-en-th-sedthabut>

- Taileart, N. (2015). *Kan seuksa kham yuem phasa Aungkrit nai phra niphon rueang san somdet khong somdet chao fa krom phraya Naritsara Nuwattiwong lae somdet krom phraya Damrongrachanuphap*. (In Thai) [A study of English loan words in “Somdej’s Messages” by Somdej Chaofa Kromphraya Naritsara nuwattiwong and Somdej Kromphraya Damrongrachanuphap]. Master’s thesis (Thai language), Thai Language Program, Faculty of Humanities, Naresuan University.
- Thiangburanatham, W. (2002). *Photchananukrom Thai - Aungkrit*. (In Thai) [Thai-English Dictionary (Library Edition)]. Bangkok: Aksornphittaya.

